

Száz rabbi bölcsessége

<http://www.zsido.hu/viccek/>

- A mi rabbink már kicsi gyermek korában tanúságot tett a bölcsességről! - dicsekszik egy vonaton utazó zsidó a társainak. - Az úgy történt, hogy egy gazdag zsidó azt mondta neki: na te fiúcska, adok neked egy guldent, ha megmondod, hol lakozik az Isten? Hát mit mondott erre a mi rabbink, pedig még gyermek volt?! Én adok magának két guldent, ha megmondja, hol nem lakozik!

- Rabelében, miért van az, hogy mindig a villámlást látjuk előbb, s csak azután halljuk a mennydörgést? - kérdik a tanítványok.

- Szamarak! Mert Isten rendeltetéséből a szemünk előrébb van, mint a fülünk.

A gozfürdőben látja Kohn, hogy a zuhany alatt Grün előre hajolva szappanozza a lábát. Odamegy, és nagyot sóz az ülepére. A szappanozó felegyenesedik, megfordul. Akkor veszi észre, hogy az nem is Grün, hanem a rabbi.

- Bo... bocsánat - hebegi Kohn -, nem tudtam, hogy a rabbi az...

- Nem tesz semmit! Ahol te megütöttél, ott én nem is vagyok rabbi.

Egy emberbaráti társaság meg akarja nyerni céljainak a rabbit. Kérik, hogy segítsen nekik a társadalmi egyenlőtlenségek kiigazításában. - Rendben van - egyezik bele a rabbi -, hajlandó vagyok együttműködni veletek. Majd megosztjuk a munkát: ti rábeszélitek a gazdagokat, hogy adakozzanak, én meg rábeszélem a szegényeket, hogy fogadják el.

A bölcs rabbitól megkérdezik a tanítványai: mitől édes a kávé, a cukortól vagy a kavarástól?

- Nu, természetesen a kavarástól.

- Akkor miért kell bele a cukor?

- Szamarak, hogy tudjuk, meddig kell kavarni!

Két talmudista vitázik, hogy szabad-e a Talmud tanulása közben dohányozni? Nem tudnak megegyezni, ezért az egyik elmegy a rabbihoz:

- Rabelében, szabad a Talmud olvasása közben dohányozni?

- Nem, nem szabad!

Aztán a másik megy el hozzá, s megkérdezi:

- Rabbi, szabad dohányzás közben a Talmudot olvasni?

- Hát persze, a Talmudot mindig szabad olvasni!

- Rabelében, szabad szombaton megölni a tetut?
- Nem szabad.
- Hát a bolhát?
- Azt szabad.
- Miért szabad az egyiket és miért nem a másikat?
- Mert a tetu másnapra is ott marad, de a bolha elugrik!

A rabbi fia kikeresztelkedett, valaki szemrehányást tett neki:

- Hogy engedhette meg, hogy a fia keresztény legyen? Mit fog mondani az Úrnak, ha számon kéri?
- Azt mondom majd: Uram, és az ön fia?!

Sírva áll egy zsidó no a szentéletu Löw Sámuel rabbinus elé:

- Megvert engem az Isten, rabbi, folyton csak lányaim születnek, és én annyira szeretnék egy kisfiút.
- Vigasztalódj, lányom - mondja szánakozóan a rabbi -, megígérem, hogy jövőre fiút ad neked az Úr!

Még aznap éjjel megjelenik az Úr angyala a rabbinál: "Sámuel, Sámuel! Megszegted a törvényt, olyasmibe avatkoztál, ami csak az Úr dolga. Az Úr teljesíti az ígéretedet, a zsidó nonek lesz fia, de te büntetésből nem kerülhetsz be a Paradicsomba !" Másnap reggel az angyal meglepetten látja, hogy a rabbi örömlakomához készülődik.

- Miért csodálkozol? - kérdi mosolyogva szentéletu Löw. - Miért ne lakomázhatnak? Eddig a jót mindig a Paradicsomért cselekedtem. Most már csinálhatom a jót magáért a jóért . . .

Súlyos szárazság következtében nagy ínség fenyeget. A rabbi azonnal böjtöt parancsol.

Ugyanakkor a szomszéd falu rabbija nagy lakomát rendez. - Hadd lássak odafent, hogy mi enni is szoktunk - magyarázza a híveinek. - Ha folyton böjtölnénk, még azt hihetnék az égiek, hogy megvagyunk mi eledel nélkül is!

A király meglátogat egy börtönt, hosszan elbeszélget egy rabbal. Utána megparancsolja, hogy annak a rabnak csökkentsék a felére a büntetését. Igen ám, de a rab életfogytiglanit kapott, hogyan lehet azt megfelezni? Hívatják a bölcs rabbit, mondja meg, mit tegyenek? - Egyszerű! Egyik nap itt legyen a rab, másik nap otthon, felváltva!

- Rabelében, szabad-e levágnunk az olyan tyúkot, amelyiknek csirkéi vannak? - kérdezi Kohn.
- Szabad.

- Akkor is, ha tudjuk, hogy emiatt a csirkék elpusztulnak?

A rabbi erre a kérdésre nem számított, eltunodik és azt mondja:

- Hagyjunk időt Istennek, hogy megtalálja a megoldást. Gyere vissza holnap a válaszért.

Szomorúan állít be másnap Kohn:

- Rabbi, az éjjel a róka elvitte a tyúkomat a csibékkel együtt!

A rabbi az égre emeli a tekintetét, és elismerően mondja:

- Micsoda frappáns megoldás!

- Létezik-e bun nélküli ember? - kérdik tanítványai a rabbit. - Bun nélkül ember nincsen - mondja a bölcs -, mégis különbség van az igaz ember és a gonosz között. Az igaz tudja, hogy

amíg él, addig bunözik. A gonosz tudja, hogy amíg bunözik, addig él!

Szörnyülködve hallja a rabbi, hogy egy fiatal zsidó éhen halt. - Egy zsidó nem halhat éhen! - kiáltja felindultan. - Miért nem jött el hozzánk, s miért nem kért alamizsnát? - Mert szégyellte, Rabelében. - Na mondtam én, hogy egy zsidó nem hal éhen! - állapítja meg a rabbi. - Ez se az éhségbe halt bele, hanem a büszkeségbe! .

A rabbi sehogy sem szíveli a képmutatóan alázatoskodó Gelb Ármint. Azt mondja neki feddoleg: - Na, na, te Gelb, nem vagy te olyan nagy, amilyen kiesinek mutatod magad!

Egy szemtelen, követelodzo koldusnak pénzt ad a rabbi. A felesége korholja emiatt: - Hogy lehet egy ilyen alaknak pénzt adni! - Hogy lehetnék én rosszabb az Atyánál, te Sára! - mondja szelíden a rabbi. - Láthatod, milyen alakoknak ad O is pénzt!

Jajveszékel a szegény öreg zsidó a rabbi előtt: - Elviszik az én egyetlen támaszomat, a fiamat katonának! - Nyugodj meg, és menj szépen haza! - vigasztalja a rabbi -, majd én beszélek az Istennel, hogy parancsolja meg a császárnak: ne vigye el a szegény öreg zsidó egyetlen támaszát katonának! Két hét múlva megint jön az öreg zsidó, és szemrehányóan mondja: - Mégis elvitték az én egyetlen támaszomat katonának! - Hát tehetek én arról ~ fakad ki a rabbi -, hogy az Isten nem tud elég erélyes lenni a császárral?!

Egy vallásos irat szerzője elviszi művét a tudós rabbihoz, kérve, hogy olvassa el. Egy hét múlva visszamegy és megkérdezi: - Hogy tetszett az írásom, rabbi? - Nagy hasznomra vált, hogy elolvastam, igen fontos dolgot tudtam meg belőle. - Igen hízelgo számomra, ha még egy ilyen tudós rabbi is tanult a könyvemből- mondja a boldogságtól olvadozó szerző. - Mit tanultál az én művemből? - Eddig ugyanis csak azt tudtam, hogy lehet a rongyból papírt csinálni... De most már azt is tudom, hogy lehet a papírból rongyot csinálni!

A kivándorlás gondolatával foglalkozik Kohn. Elmegy a rabbihoz tanácsot kérni. - Elmondom neked az öreg Weisz esetét - szól a bölcs rabbi. - Tüdocsúcshurutja volt, az orvosok a hegyekbe küldték gyógyulni. A csúcshurutból kigyógyult, de a hideg levegőtől isiászt kapott. Az orvosok meleg klímát ajánlottak. Weisz elment Szicíliába, de az ottani kosztól súlyos májbetegséget szerzett. Annak a kúrálására az orvosok Karlsbadba küldték, de a sok gyógyvizet nem bírta a szíve. Egy másik gyógyhelyre ment tehát. de a szénsavas fürdő után megfázott, ki újult a tüdocsúcshurutja... Kohn elgondolkodott. - Azt akarod mondani. bölcs férfiú, hogy ne vándoroljak ki? - Tégy belátásod szerint, de tudd, hogy valami betegség mindenhol van. Akkor pedig csak jobb a megszokott környezetben. ahol az ember legalább az orvost ismeri . . .

Hittanórán a rabbi megkérdezi Samukától, hány óra van? - Háromnegyed tizenegy lesz öt perc múlva. - Szamár vagy, ülj le! Móricka, mondd meg te, mennyi az idő? - Fél tizenegy múlt tíz perccel. - Okos! Tanuljátok meg, sohasem tudhatjuk azt, ami lesz, csak azt, ami már elmúlt!

- Rabbi, miért kell a vőlegénynek a házasságkötés előtti napon böjtölni? - Na ja, a házassághoz gyomor kell!

Az ifjú Weisz felkeresi a rabbit:

- Rabelében, adj tanácsot, elvegyem-e Blau Rezsint feleségül? Egy nagyon jóra való zsidó családból való.
- Akkor vedd el.
- De bandzsít.
- Akkor ne vedd el.
- De az apja nagy hozományt ad vele.
- Akkor vedd el.
- De a lány sántít is.
- Akkor ne vedd el.
- De házat, boltot is örököl majd az apjától.
- Akkor vedd el.
- De van egy fattyú gyereke is.
- Akkor ne vedd el.
- Mondd meg, rabbi, mégis mi lenne a legjobb?
- A legjobb az lenne, ha kikeresztelkednél - fakad ki a rabbi -, mert akkor a tisztelendő plébános urat orjítenéd meg a kérdéseiddel, és nem engem!

A szentéletű rabbi elszörnyedve látja, hogy Kohn fedetlen fovel lép be a zsinagógába. - Hogy tehetsz ilyet. te Kohn?! Tudod te, milyen iszonyatos bun kalap nélkül jönni a templomba?... Ez ugyanaz, mintha a barátod feleségével szeretkeznél! Kohn kajánul elvigyorodik: - Kipróbáltam, rabbi . . . Nem ugyanaz!!!

A bölcs rabbit megkérdezi a tanítványa: - Rabelében, miért van az, hogy ha valaki a szegényhez fordul, az segít, ha tud, de ha a gazdaghoz fordul a bajával, az meg sem látja. Azt mondja a bölcs: - Lépj az ablakhoz, nézz ki. Mit látsz? - Utcát, jövőmenő emberekkel, állatokkal, járművekkel. - Most lépj a tükörhöz. Mit látsz? - Csak magamat. - Látod, az ablak is üveg, a tükör is üveg, csak a hátán van egy kis ezüstréteg. De az már elég ahhoz, hogy az ember semmi mást ne lásson tole, csak saját magát.

Beszédében azzal vigasztalja szegény sorsú híveit a rabbi, hogy akik a földi életükben szukölködnek, azok a másvilágon gazdagok lesznek, aki most gazdag, az viszont koldus lesz odaát. A beszéd után egyik híve odamegy hozzá: - Te gazdag vagy rabbi, én meg szegény, kössünk hát üzletet. Adj nekem ezer aranyat kölcsön, és a másvilágon, ahol gazdag leszek, megadom duplán, ami nagyon jól jön majd neked, mert ott te leszel szegény. - Nem tehetem - mondja a bölcs -, mert amilyen ügyes vagy, képes lennél ezzel a pénzzel itt a földön nagy vagyont szerezni, így a másvilágon mégis szegény lennél, és nem adhatnád vissza nekem a kölcsönt.

Péntek este egy átutazó kereskedő letétbe helyez a rabbinál százezer forintot, a hitközség elöljáróinak jelenlétében. Vasárnap jelentkezik a kereskedő a pénzért, de a rabbi kijelenti, hogy ő semmirol nem tud. - De rabbi, hiszen a hitközség vezetői is tanúsíthatják, hogy átvetted tolem a százezret! A rabbi hivatja az elöljárókat, azok sorra megesküsznek, hogy ok semmi pénzátadásról nem tudnak, a kereskedőt soha életükben nem látták. A rabbi elküldi oket, majd eloveszi a pénzt és átadja hiánytalanul a tulajdonosának. - De rabbi - ámuldozik a kereskedő -, mire volt jó ez a komédia? - Csak hogy megmutassam: kikkel vagyok én körülvéve !

A jeles, közmegbecsülésnek örvendő rabbinak van egy iszákos, mihaszna testvére. Felkeresi a testvérét, hogy megmagyarázza neki, a család hírnevének is tartozik azzal, hogy felhagyjon az ivással. - Hát mit akarsz - méltatlankodott a testvér -, az én családom sokkal jobb, mint a tiéd ! Nekem van egy testvérem, aki nagy híru rabbi, de neked csak olyan testvéred van, aki iszákos, semmirekello alak !

A hitközségi elnök méltatlankodva mondja a rabbinak: - A te fiad teljesen megbolondult, rabbi! Bement a kocsmába, falatozott a sertéskarmonádlból, csókolgatta a pincérnot... - Nü, éppen hogy nem bolond, akkor lenne az, ha a pincérnobil falatozik és a karmonádlit csókolgatja!

Új kántort keres a gyülekezet. Ketten jelentkeznek, de az egyik részeges, a másik meg szoknyapecér. A hitközség elöljárói tanácsot kérnek a rabbtól, hogy melyiket válasszák? - Inkább azt a szoknyabolondot! - De rabbi - ellenkezik az egyik zsidó -, a részegeskedés csak hiba, de amit az a másik csinál, az már bun! . - Gondolj csak bele! - mondja a rabbi -, részegeskedni bármilyen öreg korban is lehet, de a szoknyák után szaladgálást egy bizonyos korban abba kell hagynia az embernek...

A hitközség felmond a rabbinak, s az elköltözik. Az elöljáróság tagjai egészen a városon kívülig elkísérik. A határban megáll a rabbi, hogy még utoljára visszatekintsen: - Milyen szép kis város! - mondja sóhajtva. - De rabbi - értetlenkedik a hitközségi elnök -, eddig mindig csak csepülted a várost, hogy milyen csúf, milyen gonosz, most meg hirtelen kezd neked tetszeni?! - Na ja. Most, hogy ti nem vagytok benne...

- A nagyvárosok tele vannak istenfélelemmel - mondta egy bölcs falusi rabbi. - Amikor elmennek oda a mi fiaink, mind jámborok és istenfélok. Amikor visszakerülnek onnan, mind eretnekek, az istenfélelmüket ott hagyják a városban!

- Rabelében, miért tiltja a Talmud, hogy a frissen nosült zsidó katonának menjen? - kérdi a talmudista. - Szamár! Hát van annak otthon épp elég csatája !

Kohn elpanaszolja a rabbinak, hogy rajtakapta a feleségét a könyvelőjével a pamlagon, és most tanácstalan, nem tudja, mit tegyen. - Dobd ki a feleségedet! - Nem tehetem, rabbi, mert nagyon szeretem. - Dobd ki a könyvelőt! - Nem tehetem, mert ismeri minden üzleti titkomat. - Egyszerű - mondja erre a bölcs rabbi -, dobod ki a pamlagot!

Az ifjú Blau a rabbi tanácsát kéri, hogy megnosüljön-e vagy ne. - Tedd, ahogy akarsz - válaszolja a rabbi -, de mind a kettőt megbánod!

Grün bevallja a rabbinak, hogy nagy butaságot csinált: kölcsönadott valakinek tízezer forintot, de nem csináltak róla papírt. Hogy lehetne ezen utólag segíteni? A bölcs rabbinál kész a megoldás: - Írj neki egy levelet, hogy azonnal küldje meg a húszezer forintodat. Erre ő dühösen megírja, hogy csak tízezerrel tartozik, s akkor ott lesz a bizonyíték a kezében!

- Rabelében - kérdezi Kohnné -, van-e biztos szer az ellen, hogy ne legyek terhes? - Van. Egy pohár vizet kell inni. - Elotte vagy utána? - Helyette.

Rabbi Löw prédikációjában szidja a szombat megszenteltségtenítőit. Keményen kikel azok ellen, akik szombaton is kinyitják a boltjukat. Prédikáció után odamegy hozzá Kohn Móric és azt mondja: - Aranyat érnek a te szavait, rabbi! Hálából adok tíz guldent a hitközségnek! - Ilyen nagy hatással volt rád a beszédem?! - Rám ugyan nem - mondja Kohn -, de remélem, hogy a többiekre igen, és ezentúl nem mernek kinyitni szombaton. Így aztán egyedül csak az én boltom lesz nyitva szombaton, s legalább arra az egy napra megszabadulok a konkurenciától!

Egész éjjel nem tudtam aludni a te prédikációd miatt - mondja Kohn a rabbinak. - Olyan mély, megrázó hatással volt rád? - Na nem, hanem elaludtam rajta. És ha én napközben alszom, este már sehogy sem jön rám az álom.

Prédikáció közben odaszól a rabbi a samesznak: - A hátsó sorban hangosan horkol egy zsidó, menj oda és ébreszd fel! - Jól adja! - dohog a samesz -, maga altatta el, hát ébressze fel maga!

- A mi szentéletű öreg rabbinkat minden este hat angyal emeli be a felesége ágyába - meséli a jámbor Grün. - Utána pedig egy angyal visszaviszi a saját ágyába. - Ha visszavinni elég egy angyal, odavinni miért kell hat?! - Hát akar o menni?!

Egy tolvaj elmegy a rabbihoz: - Nincs szerencsém mostanában, rabbi, adj rám egy áldást, hogy jobban menjenek a dolgaim. - Még mit nem! háborodik fel a rabbi - egy ilyen országos tolvajra! - De rabbi, fizetek ötven dollárt. - Csak ne lennék ilyen szegény magam is, meg a hitközség is! - sóhajt a rabbi, majd megadóan felemeli a kezét. - Ha az Isten azzal akar büntetni valakit, hogy meglopják, téged használjon fel eszközéül!

Egy púpos panaszkodik a rabbinak: - Rabbi, te minden szombaton azt prédikálsz a templomban, hogy minden, amit az Isten alkotott, az tökéletes. Hát nézzél rám! A rabbi alaposan megsemmisíti, és nem érti: - Miért? Hát nem vagy tökéletesen púpos?!

A jámbor Grün Izsó így dicsekszik a szomszéd falubeli zsidóknak: - Ha hiszitek, ha nem, hatalmas ereje van a mi rabbink szavának! A minap észrevette, hogy a vele szemköztli házban egy zsidó szalonnát eszik. Iszonyú haragra gerjedt és így kiáltott: duljón rád a ház, te hitvány, törvénszegő zsidó! Aztán hirtelen észbe kapott, hátha vannak buntelenek is abban a házban: miattuk megparancsolom, hogy a ház maradjon épségben. Képzeljétek! A rabbink egyetlen szavára a ház épségben maradt!

Az úrgazdag Kohn panasolja: - Amióta szagát vették, hogy van egy kis pénzem, annyi a vendég a házamban, hogy alig férek el toluk. Mit tegyek, rabbi? - Adj kölcsön a gazdagnak, a szegénytől viszont tagadd meg a kölcsönt, meglásd, mindketto elkerül majd!

Ajánlást kér egy vallásos irat szerzője a tudós rabbtól művéhez. A rabbi ír néhány ékes dicsőítő szót a lap tetejére, de a nevét csak a lap legeslegaljára írja. - Mit jelentsen ez, rabbi? - Meg van írva: "Tartsd távol magad a hazugságtól!"

- A mi rabbink valóban rászolgált a csodarabbi névre - dicsekszik az egyik jámbor zsidó a másikkal. - Elmondok egy esetet, ezt hallgasd meg! Egyszer a szomszéd faluba utaztunk nyitott parasztszekéren. Hirtelen besötétedett felettünk az ég, mindnyájan megrémültünk, hogy

most borig ázunk. De a mi rabbink mormolt egy imát, s halljál csudát, balról esett, jobbról esett, de középen, ahol a szekér ment, ott süttött a nap! - Semmi! Ezt hallgasd meg! Megy a mi rabbink szombaton az utcán, hirtelen megbotlik valamiben, odanéz, hát egy nagy zacskó, tele pénzzel. Rabbink égre fordította a szemét, és jajveszékelní kezdett: te, Isten, te tudod a legjobban, milyen szegény az egész hitközség, benne jómagam is, miért teszed ezt velem?! És az Isten megtette a csudát: balról szombat volt, jobbról szombat volt, csak ahol a rabbi állott, ott volt vasárnap, így aztán felvehette a pénzt a földrol!

- Valóságos csodarabbi a miénk! - mondja Kohn. - Ugyan, hiszen nem tud prédikálni - ellenkezik Grün -, nem tanulmányozza a Talmudot, nem tartja be a törvényeket . . . - Hát nem valóságos csoda, hogy mégis rabbi lett belole?!

Kohnné bejelenti a rabbinak, hogy válni akar, mert nincs megelégedve a férjével. - Rendben van - bólint rá a rabbi -, de elobb süss egy kalácsot a férjednek, ám a hozzávalókat a szomszédasszonyaidtól kérd kölcsön. Kohnné elmegy Grünnéhez lisztet kérni, elmondja, mire kell. - Még te nem vagy megelégedve az uraddal? Hát mit szólnál, ha olyan kártyás, lump alak volna, mint az én Grünöm?! Weisznétol cukrot kér kölcsön Kohnné a válási kalácshoz. - Lenne csak a te urad a Weisz, ez a goromba, brutális fráter - méltatlankodik a szomszédasszony -, megtanulnád a magadét megbecsülni! Blauné, akitől vaját akarna kölcsönkérni, sírva mondja: - Még kenyérre sem telik, nemhogy vajra! Az én uram minden pénzét a nokre költi. Az asszony hazaszalad, és az ura nyakába ugrik: - Kohn, te vagy a legjobb férj a világon!

Ausztria bekebelezése után Hitler hívatja a bécsi forabbit, és megkérdezi tole: - Milyen hadvezérnek tart engem? - Mit mondjak? Egy Napóleon! - áradozik a rabbi. - És milyen szónok vagyok? - Egy Demoszthenész! - És milyen színész? - Erre egyelőre nem tudok válaszolni - simogatja szakállát a rabbi. - Mindenesetre szeretném minél elobb több darabban látni önt!

Kohn elpanaszolja a rabbinak, hogy döglenek a libái. - Mivel eteted oket? - Szemes kukoricával. - Az a baj. Etesd ezután darával! Kohn egy hét múlva ismét panaszkodik, hogy még mindig döglenek a libái, pedig darával eteti oket. - Mert számár vagy! . - mondja a rabbi. - zabbal etesd oket! Pár nap múlva Kohn megint siránkozik, hogy hiába eteti zabbal a libáit, mégis pusztulnak. - Ostoba fajankó vagy, miért nem árpával eteted oket?! Másnap megint megy Kohn: - Rabelében, hiába próbálkoztam az árpával, megdöglött az utolsó libám is! - Most már egy libád sincs? - Egyetlen egy se. - Kár. Pedig még annyi jó ötletem lett volna...

Kohn és Grün megszegték a vallás törvényeit: szombaton is üzleteltek. A rabbi büntetésül azt szabta ki rájuk, hogy egy marék kukoricát tegyenek a cipójükbe, s egy hétig azon járjanak. Egy hét után találkoznak, Kohn járni alig tud, ezzel szemben Grün kackiásan, legényesen lépked. - Te csaló! - kiabál Kohn -, nem tartottad be a rabbi parancsát, nem tettél kukoricaszemeket a cipodbe ! - Hogyne tettem volna! - védekezik Grün -, csak elobb jó puhára foztem!

Az olaszliszkai csodarabbit felkeresi Kohn. Elmondja, hogy vitája van Grünnel, s a rabbit kéri, hogy tegyen igazságot köztük. Elmeséli az esetet. A rabbi szó nélkül végighallgatja, s azt mondja: - Neked van igazad! Kohn boldogan távozik. Ám félóra múlva megjelenik Grün is. Elmondja, hogy vitája támadt Kohnnal, kéri, hogy a rabbi mondja meg, melyiküknek van igaza. Eloadja az esetet. A rabbi türelmesen meghallgatja, s a végén azt mondja: - Neked van igazad!

Grün is elégedetten távozik. Ám a bóher, aki mindezeknek fültanúja volt, nem állj a meg szó nélkül: - Rabelében, te Kohnnak is igazat adtál, Grünnek is igazat adtál, pedig két vitatkozó közül csak az egyiknek lehet igaza! A rabbi végigsimogatja hosszú szakállát, s azt mondja: - Tudod mit? Neked is igazad van!

A munkácsi rabbi kiáll a háza elé, jobb kezét a szeme elé ernyozve hosszan a távolba réved, csak elnyújtott, éneklo hangon felkiált: - Lemberg!... Ég Lemberg!... Harmadnapja ég Lemberg! Egy idegen, aki éppen akkor érkezett a városba, bosszúsan mondja a rabbi körül összegyult tömegnek: - Ugyan, éppen most jövök onnan, nem is ég Lemberg ! Mire az egyik hitsorsos, elismerően: - Nu, már az is szép, hogy ellát odáig!

Az ifjú Schwarz a rabbihoz fordul: - Valami rizikómentes üzletbe szeretnék fogni. Mit tanácsolsz, rabbi? - Kereskedj liszttel és deszkával - tanácsolja a bölcs -, abban nincs rizikó. Az éloknek mindig szükségük lesz lisztre a kenyérhez, a holtaknak mindig szükségük lesz deszkára a koporsóhoz. Egy év múlva megint megjelenik Schwarz: - Csodbe mentem, rabbi! - mondja sóhajtva. - Olyan szegény városnegyedben nyitottam boltot, ahol az emberek se nem élnek, se nem halnak, épp hogy csak vegetálnak...

Egy alamizsnás szegény a rabbihoz szeretne bejutni, de két órát kell várakoznia, mert a kövér uzsorás Kohn van bent. Végre bemehet, a rabbi ad neki valamicske pénzt, s mindjárt el is küldi. Az alamizsnás az utcán utoléri az uzsorást, és irigykedve mondj a: - Velem csak két percig foglalkozott a rabbi, veled bezzeg két óráig! - Na ja, mert ahhoz, hogy rád nézzen és lássa, milyen szegény vagy, elég volt két perc is - mondja aranygyurus kezeit széttárva Kohn. - De amíg én meg tudtam gyozni ot arról, hogy én milyen szegény vagyok, ahhoz bizony kemény két óra kellett !

Egy idegen faluból jött zsidó kér tanácsot a rabbitól. - Miért nem fordulsz a saját rabbidhoz? - Neki már elmondtam az én nagy bajomat, meg is hallgattam a tanácsát. De gondoltam, megkérdezlek téged is. Két ökör csak könnyebben kirántja a kocsit a sárból, mint egy . . .

Hittanórán a rabbi elmesél egy történetet a gyermekeknek: - Egy szegény kisfiú arra kérte Jahvét, tegyen csodát, hogy o az ajándékba kapott hegedun játszani tudjon, és a hegedujével eltarthassa az édesanyját. A csoda megtörtént, a szegény fiú a hegedujével biztosította édesanyja megélhetését. Meg tudnátok-e mondani, hogy az Úr miért nem küldött pénzt a fiúnak, hanem inkább keresethez juttatta? - Ugyan, rabbi, hogy kérdezhet ilyet! - szemtelenkedik Móricka. - Az Úr csak nem ad ki pénzt ott, ahol csodát is tehet!

Késo éjjel kopognak a rabbi ablakán. - A rabbi aludni tért, ilyenkor már nem lehet zavarni - szól ki a bóher. - Mondják meg neki, hogy de bizony csak keljen fel - erosködik a jövevény -, mert az Úr sógora akar vele beszélni! Dühösen jön elo a rabbi: - Ki merészelte Jahve sógorának nevezni magát? - Én. És joggal - bizonykodik a vendég -, mert az öreg Löw Ábrahámnak két lánya volt, az egyiket én vettem el, a másikat meg az Úr...

- Hatalmas Jahve, mi neked száz év? - Egy perc, fiam. - És mi neked egy millió? - Egy fillér, fiam. - Adnál nekem, szegény zsidónak, egy fillért kölcsön? - Várjál, fiam, egy percig.

Elmegy az öreg Löwné a rabbihoz: - Meghalt az én jó Pinkászom, el kellene búcsúztatni. - Na te, Ráhel, mondok én az urad felett egy olyan búcsúztatót, hogy zokogni fog az egész gyülekezet, ha nem sajnálsz érte kétezer forintot. - Rabelében, én egy szegény asszony vagyok... - Jól van, lehet ezerért is búcsúztatni, nem fog ugyan zokogni a gyülekezet, de az is nagyon szép beszéd lesz. - De rabbi, én egy nagyon szegény zsidó asszony vagyok... - Ötszázért is van beszéd, de abban már egy-két viccet is mondok!

Halálos ágyán végrendelkezik a rabbinak az öreg Kohn: - A ház az én szeretett Móric fiamé legyen... - A Móricé? - csattant fel a felesége - hiszen még meg se nosült... - A boltot az én Sára lányom kapja... - Pont az a világ lustája? - méltatlankodik megint Kohnné - Az autót Ármin fiamra hagyom... - Autót annak a kelekótyának? - morog az öregasszony. Kohn bácsi már megelégedi, és felfortyan: - Te, Rebeka, most ki haldoklik itt, én vagy te?

- Miért váltál el a feleségedtől? - kérdi Weisztol a rabbi. - Mert egy fejjel magasabb volt nálam. - Az még nem olyan nagy baj! - Na, de láttad volna azt a fejet!!!

Egy szegény kis zsidó megrakott szénásszekérrel megy az úton. Szembekarikázik vele a gróf csemetéje, aki pökhendin rákiált: - Térj ki az utamból, zsidó! - Térj ki inkább te, úrficska - kérleli a zsidó -, neked biciklivel könnyebb... Az úrfi lerángatja a zsidót a bakról, s alaposan elveri. A zsidó elpanaszolja az esetet a rabbinak. - Te vagy a hibás - mondja a rabbi -, miért nem tértél ki?! - De rabbi... Hát nem nekem volt igazam? - Tanuld meg, egy kis zsidónak nem elég, ha igaza van, egy kis zsidónak esze is kell hogy legyen!

A rabbi észreveszi, hogy alig tízperces beszéde után a hitsorsosok már mind az igazak álmát alusszák. Bosszantja a dolog, egy darabig még beszél a süket falaknak, aztán váratlanul elhallgat. A hirtelen támadt csöndre a hívók felkapják a fejüket, felébrednek. A rabbi ekkor újból megszólal: - Most ne gondoljátok, hogy nem tudnék tovább beszélni, de nem biztosítom nektek ezt a jó kis alvást!

A bóher kérleli a csodarabbit, hogy avassa be őt is a csodatevés titkaiba. - Nem tehetem, fiam - mondja a rabbi -, félek, hogy másoknak is elárulnád. A bóher szentül fogadkozik, hogy soha, senkinek. - Akkor meg pláne nem tehetem. Milyen dolog volna az, ha a tanítvány jobb titoktartónak bizonyulna a mesternél?!

A 80 esztendős Kohn 18 éves felesége nagy meglepetésre, gyermeket szül. Elmegy az öreg a rabbihoz és megkérdezi: - Hogy lehetséges ez, rabbi? - Hallgass csak ide - mondja némi töprengés után a rabbi -, elmesélek egy példázatot. Sétál a sivatagban egy öregember, egy szál napernyóval a kezében. Hirtelen csak ott terem előtte egy hatalmas oroszlán. Az öreg maga elé kapja a napernyót, mint egy puskát, és azt mondja: Puff! Az oroszlán abban a pillanatban holtan rogyik össze... Hogy lehetséges ez? Hát úgy, hogy az öreg háta mögött jött egy fiatal vadász, egy nagyon jó puskával, és éppen abban a percben lőtt . . .

Egy engedékeny lelkületű rabbinál bevádolnak egy zsidót, mert szombaton dohányzott. - Ugye fiam, nem tudtad, hogy szombat van?! - kínálja fel a kibúvót a rabbi. - De tudtam. - Akkor talán elfelejtetted, hogy a hitünk tiltja a szombati dohányzást?! - Nem felejtettem el. - Akkor talán az orvos írta elő neked a dohányzást?! - Nem rabbi - mondja a megátalkodott -, élvezetből

dohányoztam! - Most láthatod, Uram, milyen buntelenek Izrael fiai! - fordítja ég felé szemeit a rabbi. - Ez az ember sem hajlandó megszegni azt a te szent parancsolatodat, hogy "ne hazudj!".

Kohn vásárol egy vadonatúj Maseratit. Álomszép karosszéria, csodálatos extrák és 260-as végsebesség. Ám Kohnné hallani sem akar arról, hogy beüljön az új kocsiba, amíg nincs rajta a brohe, a rabbi áldása. Kohn elmegy az ortodox rabbihoz: - Rabelében, vettem egy Maseratit, kellene rá egy brohe. - Na ja, egy brohe! De mi az a Maserati? Kohn elmegy a reformrabbihoz: - Rabbi, vettem egy Maseratit, kellene rá egy brohe. - Na ja, egy Maserati! De mi az a brohe?

A chicagói rabbi szenvedélyes golfjátékos. Egész héten ködös az idő, a rabbi nem hódolhat a szenvedélyének. Végre szombat reggelre kisüt a nap, akkor meg a vallási tilalom miatt nem játszhat. Tilalom ide, tilalom oda, gondolja a rabbi, kiszökik az üres pályára, üt egyet-kettőt, ott úgysem látja senki. Valaki mégis látja: apja, az öreg ortodox zsidó az égből. Fut is panaszra Jahvéhoz: - A fiam megszentelteti a szombatot. - Na várj, mindjárt megbüntetem érte! - mondja az Úr. A rabbi épp emeli az ütőt, megsuhintja vele a labdát, a labda gyönyörű ívben repül a 250 méternyire lévő lyuk közepébe. - Ezt nevezed te büntetésnek? - értetlenkedik az öreg zsidó. - Nem hallod! - nevet az Úr - micsoda ütés, és nem mesélheti el senkinek!

Radványi B. Tibor válogatása alapján, Fülöp György illusztrációjával